

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published three times a week by the Ukrainian Labor News Am.
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
у вівторок, четвер і суботу.
Видає Стіваришнина "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada
Непомічених в газеті рукописів не повертається, хіба що дописувач сам виразно зазначить, що бажає звороту свого рукопису на случай його непоміщення та залучить поштовий стемпел на його пересилку.

ОГЛЯД ОСТАННІХ НОВИН

І В КАНАДІ "ВЕРХНЯ ПАЛАТА" НЕХТУЄ УХВАЛИ ПАРЛЯМЕНТУ.

В минулому числі "У.Р.В." ми писали, як найвищий суд в Злуч. Державах кинув до коша ухвали конгресу, якою заборонялося дітям працювати у фабриках.

А минулого тижня канадський сенат кинув до коша п'ять ухвал про будову бічних ліній канадської національної залізниці, які мали бути побудовані переважно серед фермерів. Кинув він їх до коша не тому, що ті залізничні не потрібні. Ні. Тому, що ті залізничні лише *комусь* потрібні.

Діло в тому, що в Канаді є дві великі системи залізниць: національна (державна) і сінтарська (приватна). В канадському сенаті, як і в кожній іншій "верхній палаті", сидять переважно представники великого приватного капіталу, закриті консервати, для яких справа приватного капіталу, де і вони мають уділи, є найважливішою.

Повалюючи ухвали парламенту про будову національної залізниці п'ять бічних ліній, консервативний сенат мав тим самим на думці допомогти сінтарській компанії. В цей спосіб він хотів хоч по часті відплатити сінтарській компанії за втрату, яку вона потерпіла в наслідок привернення так званої угоди "Кроу-Неет-Пес".

Прогресивні парламентарії послі західної Канади обурені таким рішенням сенату, а деякі ліберальні газети закликають сенаторам конспірацію на спільку з сінтарською компанією на шкоду національній залізничі. Коли обговорювалися ці законопроекти в сенатській комісії, вона прийняла на своє засідання сінтарську делегацію.

Ой, ой, ой — неісходимі твої глибини мудрости капіталістична братіє.

ДЕМОКРАТИЧНА КОМЕДІЯ В НЬО ЙОРКУ ЗАКІНЧИЛАСЯ.

Демократична комедія криків, зойків, свистів і безчисленних галасувань, аніж, як конвенція демократичної партії, закінчилася після 15. днів засідань. Такого "демократичного" крутіства і гризні це світ не бачив. Два "проспективні" кандидати, МекАду і Смит, повалили один другого в завязій боротьбі. Обидва хотіли — ой, як хотіли! — добитися до президентського кріска і обидва упали. І тепер обидва "вдоволені". Смит каже, що він вдоволені поразкою МекАду, що він навіть і не думав пхатися в президенти, а кандидувати лише тому, щоб повалити МекАду; а МекАду, "везикий прогресист", каже, що він вдоволені номінацією демократичного реакціонера Дейвиса.

Отже все в демократичному таборі "обстоити благополучно"; і МекАду пресбтеріанські та ку-клукс-кланські вовки ситі і Смитові католицькі коні цілі.

Всі на конвенції білися за демократію і погодилися на кандидатуру-реакціонера, дорадників "Стандард Ойла Ко.", спільників Морганові компанії, Дж. В. Дейвисові.

Якщо в осній президентській кампанії побідить "демократичний" Дейвис, то нафтовий сморід докола президентського трону в Злучених Державах буде забезпечений. На місце Сінклевора і Догені приїде лише Стандард Ойла Ко.

На віце-президента номінували Ч. В. Браєна, губернатора стеїту Небраска і брата "вічного кандидата" в президенти Віліяма Браєна. Номінували так, аби збутися. Погодилися з тим, що гіршого тяжко знайти. Номінували — одні делегати поіспескали, другі поіспескали, поіспескали і роз'їхалися, проіспескавши за 15 днів конвенції 800 тисяч доларів. Це тільки офіційно! А кілька проіспескали тайно на інтриги — про це мовчить папір "Comedia la finita".

У ФРАНЦУСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ЧУБЛЯТЬСЯ.

Демократія, яка завжди і всюди проповідує (на словах) "на землі мир і в чоловічій благоволені", коли вирішує різкі питання, прибігає до поміч кулаків.

Дня 9. липня у французькому парламенті, підчас дискусії над амністією Кале і Малві, припало до кулачного бою. Посли біли один другого по пиках, рвали один на другого одержу, однім словом про демократичному.

Кале був прем'єр-міністром Франції на початку світової війни. Вік, як представник паціфістичного капіталу (текстильної індустрії), був противником війни Франції з Німеччиною. Волюнційний французький капітал (металургічна тяжка індустрія), щоб усунути Кале і позбавити його всякого впливу, амаістрував проти него оскарження за зносини з Німеччиною на шкоду Франції, тобто оскаржив його за шпійонажу на користь Німеччини. Кале був під загрозою розстрілу. А що представника, хоч-би паціфістичного капіталу, не так то легко розстріляти, то його, після відсядження в тюрмі, позбавили, якщо не помиляюся, всіх орденів заслуг і на десять літ горожанських прав.

Малві був засуджений на вигнання також за таке саме оскарження. Йому закинуто, що він покровительствував данській танцюристці, яку підчас війни розстріляли в Франції за шпійонажу на користь Німеччини. Малві виїшов послом до парламенту на список радикальних соціалістів, тобто на той самий список, що й прем'єр Ерріо і голова парламенту Пенлеве.

Всі ліві радикальні елементи у Франції вважають заклад шпійонажів Кале і Малві лише помстою мілітаристів за їх паціфізм і тому, приїхавши до влади, хочуть привернути їх нові права.

За те то в парламенті стався буча, підчас якої летіли класні з посольських фракцій і тріщали посольські пилки. А по-

сол-генерал Сент-Джост кричав: "застріля його з карабіна". Щоб втихомирити розбикавхися генералів, голова парламенту Пенлеве наів на голову шапку, що означає: "Ідемо до дому". Самі ті панове один з другим чубляться, а класової боротьби... не признають. Раз тобі паціфістичі!

ЯК РАДЯНСКА ВЛАДА ВИРІШУЄ НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ.

Стаття під повним заголовком в одному з минулих чисел "У.Р.В." подразила "делікатні нерви" деякого українського патріотів в Канаді. Нелюбо українським патріотам чути, що радянська влада вирішує національне питання так рішуче і категорично, як ніколи не вирішували його ніякі "патріотично-національні" уряди. Колькою в боці стоїть чорний сотні цей крок радянської влади. Національне питання було тим кошиком, на яким українська жовта преса випадала перед своїми читачами проти радянської влади. А тепер радянська влада побила її того останнього кошика.

Певна річ, що радянська влада дає повну національну свободу, а навіть освідомляє насильно асимілювані царським урядом народні маси, не тому, щоб відібрати чорній сотні національного кошика, на яким вона випадала проти радянської влади, але тому, що уважала це необхідним, корисним для самого населення. Вона повертає йому зрабаване у него царством елементарне право розвивати свою національну культуру.

І це вона робить неухильно, без різниці, чи це подобається, чи ні, як українським шовіністам, так і всеросійським русо-типам.

В харківських газетах т. Чубар, голова Ради Народніх Комісарів України, помістив статтю про українізацію, в якій читаємо:

"Наближається речень передбачений декретом про українізацію, коли всі установи У.С.Р.Р. повинні перевести своє діловодство на українську мову. Тепер, коли закінчилися около півтора місяця до встановлення декретом речення, кожна організація повинна перевірити наскільки виконала цей декрет, наскільки директиви 12. партійного з'їзду переводяться в життя.

Партія бачить, як труднощі лежать на шляху до повної українізації нашого державного апарату — партійного, професійного і кооперативного; як потреба істнує з переведення прискорено українізації. Але партія не може відступити від поставленого з'їздом завдання.

Українізація — це колосальна проблема, що має багато галузей. Нам треба не тільки навчати службовців радянських установ української мови, нам треба українську мову наближити до розуміння широким мас українського народу. Нам треба науково розробити цілу низку моментів зв'язків з українізацією. Разом з тим притягнення місцевих українських сил повинно бути знов поставлено на порядок денний особливо там, де українська громадянство може широко розвинути свої сили.

Перед закінченням речень, передбаченого декретом, треба у всій нашій пресі освітлити досягнення українізації, не соромлячись виявляти хиб, бо тільки здоровому критику ми зможемо зміцнити наші успіхи і розвинути працю".

Для розумних і чесних людей є злишнім додавати до цього коментарі. А демоагоам, інтригантам, для яких національна справа оцінюється збіркою доларів на "народні цілі" — і коментарі не допоможуть.

Волинець.

ЗА ХВІСТ ТА НА СОЛЦЕ.

II.

Цим разом доведеться схопити за хвіст і витягти на сонячне світло ново-йоркську "Українську Громаду". Хвіст у неї брудний і бридкий, та нічого не зробить, прийдеться його трохи прищипити. В ч. 20-ім "Укр. Громади", у статті "Один Приклад" наводиться з "У.Р.В." розмову з т. І. Куликком, в якій т. Кулик заявляє, що Рад. Уряд єврейської республіки "застановляти не думає і не думає". А далі, для порівняння "У.Р.В." ніби то передрукує з харківських "Вістей" частину промови т. Квірінга на 8-ій Конференції К.П. (б.)У., також про те, що істнування єврейської республіки не має ніякого сенсу і що комуністи України є проти цього безпідставного проекту. Це "Укр. Громада" наводить, як "доказ брехні Кулика". Але ж т. Кулик казав те саме, що й т. Квірінг, хто-ж тут бреше? Очевидячки, бреше "Укр. Громада".

Справа, бачите, в тім, що т. Квірінг твердив, що проекти єврейської республіки вироблялися в Москві, про що не загалував т. Кулик. Але ж казав т. Квірінг, що той проект вироблено Радянським Урядом, чи проголошував у якому небузд офіційному акті Радянський Уряд, що згоджується з подібними проектами? Ні, ніде й ніколи. Хто виробляв подібні проекти, мені невідомо. Я думаю, варта було б т. Кулику звернутися до Рад. Уряду, щоб, діставши відповідних інформацій, повідомити про це пресу, але з промови т. Квірінга, саме з тих слів, яких чомусь не наводить "Укр. Громада", видно, що ці проекти вироблялися особами, пересвяченими сіоністичними, тобто буржуазно-шовіністичними настроями. Такі особи могли б бути і в Москві, могли б подавати до уряду й свої проекти, але Радянський Уряд їх, як ми бачимо, не підтримує.

Але найбільш цікаве те, що слова т. Квірінга, ніби наведені "Укр. Громадою" з харківських "Вістей", ззято зовсім в інших виразах. Наводжу для

доказу відповідне місце з харківських "Вістей" В.У.І.В.К. (других "Вістей" у Харкові нема), а саме з ч. 108 за цей рік: "Планів в Москві питання про створення єврейської республіки, відокремлення колонізаційного фонду, певної кількості землі для заселення єврейським населенням, на нашу думку є безглуздовим. Ми не суперечим проти утворення тої чи іншої республіки національної меншості, проте, політичне питання єврейської республіки, спеціально збірять євреїв в одне місце не витримує ніякої критики. Це тхне сіоністським душом".

Порівняйте з тим, що надруковано в "Укр. Громаді" й перекладеться, що вирази зовсім інші. Значить, "Укр. Громада" дурить своїх читачів, ніби то ті слова передруковано з харківських "Вістей". Це один приклад брехні безглуздух контр-революційних перомазів. Пиймалосьмо ще одного літературного злодія за хвіст. В інших радянських газетах промову тов. Квірінга могли передати іншими словами, — що-ж, редакція "Укр. Громади" також зможе звернути що свою брехню на нещасних друкарів.

Тільки... чи не за багато вже тих друкарських помилок розвелося? І чи не варта б для вивалювання тих злодієвських "помилоч" влаштувати постійний відділ в "У.Р.В." під цю назвою — "За хвіст та на сонце"? Бо матеріялу для цього відділу стане ще на довго.

Василь Роленко.

ПЕРЕВИБОРИ КОМНЕЗАМІВ.

КИЇВ. У губернії закінчилися перевибори комнезамів. На передвиборчих зборах селянство особливо цікавилось докладами про Селянський Інтернаціонал. Селянство так само цікавиться справою притягнення всіх членів комнезамів до господарчого будівництва села.

Незабаром у губернії почнуться районові з'їзди комнезамів, у яких братимуть участь представники партійних організацій, шевських гуртків підприємств та частин Червоної Армії.

ПРОМОВА ЗІНОВЕВА НА П'ЯТІМ КОНГРЕСІ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

МОСКВА, 18. червня. — Вчора на відкритті V. Конгресу Комінтерну виступив з вступною промовою тов. Зіновев. Товариші, V. Конгрес Комінтерну повинен виробити програму Комінтерну! Є два ймення, що втілює в себе сповна програму Комінтерну. Ці два ймення — Маркс і Ленін. Безперечно, що Комінтерн піде шляхом, який вказали йому обидва учителі комунізму.

Ленін вчив російських робітників, що нема нічого крашого, як служити робітничій класі не тільки власної країни, але всіх країн світа. Ленін завжди нагадував російському пролетаріатові, що інтереси Інтернаціоналу стоять вище всього та що кожний рядовий російський робітник повинен готуватися до ролі робітника революційного руху не лише власної країни, але й цілого світа. Ленін своєю великою роботою нечаче подбав про те, щоб — коли він умре — істнував такий осередок, до якого революціонери всього світа могли б звернутися за порадою. Таким осередком є Комінтерн, утворений генієм Леніна.

Тов. Зіновев від імені V. Конгресу звернувся в своїй промові з привітанням до всіх робітників — борців за комунізм, що мучаться в буржуазних в'язницях. Він зупинився на переслідуваннях комуністів у всіх буржуазних країнах. Кажучи про розстріл польського комсомольця Енгеля, тов. Зіновев зазначив:

"Сліпі! Хіба польська буржуазія не знає, що намагається залкати Комсомол, це те саме, що намагається залкати ранкову сонце, щоб воно не сходило. Хто як хто, а вже Комсомол напевно поховав буржуазне суспільство. Буржуазія не пощасть нікими каторжними присудами залкати Комсомол та розстрілами придушити всесвітній історичний рух".

"До першого п'ятиріччя Комінтерну, сказав тов. Зіновев, ми спостерігаємо, що революційний рух у цілому світі розвивався не так швидко, як ми цього сподівалися."

Ми помітилися в оцінці темпу і там, де треба було рахувати роками, ми ніколи рахували місяцями. За п'ять років істнування Комінтерну ми ма-

УКРАЇНСЬКА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ ЗА РАД. ВЛАДОЮ.

Агрономічний з'їзд Київщини, який розпочався 14. червня в Києві і на який прибуло 300 агрономів, зложив слідуючу декларацію (подаємо в скороченні):

"Пролетарська Революція 1917 року повалила старий феодально-буржуазний устрій, що соціально гнітив і поневолював працюючий люд, і встановила в Україні нову соціально-економічну систему життя на підвалинах соціальної справедливості."

Пролетарська Революція створила новий державний лад, при якому самі робітники та селяне через свої ради творять могутню й економічно-міцну Соціалістичну Радянську Республіку."

Перед нами, українською інтелігенцією, а з'окрема перед агрономами не могла і не може стояти дилема: йти поруч з буржуазією чи з пролетаріатом та селянством.

Працюючи серед трудових мас, ми йдемо й будемо йти тільки з пролетаріатом і трудовим селянством, рішуче відкидаючи всяке співробітництво з неробочими і буржуазними угрупованнями й елементами, одні з яких тут на Україні, другі за кордоном, мріють про відновлення старого буржуазного ладу, або демократичного співробітництва з буржуазією.

Перед Компартією, робітниками і незалежним селянством і нами, трудовою інтелігенцією, стоїть велике завдання — знищення капіталізму і переходу до соціалізму.

Поставлені завдання трудно переводити на селі, що носить

емо покищо тільки біла буржуазних монархічних тронів, ми здобули за цей час всього лише шість частину землі. За ці 5 років виникли й вирости в цілій низці країн комуністичні партії. Перемоги ще немає. Нам треба ще здобути решту п'яти шестих частин земного суходолу. Однак ми виявили-б, що ми не розуміємо теперішніх подій, коли-б ми адавалися в туго. Хай темп розвитку був повільний, за те час працював за нас. Нема майже ні одної країни, де-б ми не стали міцніші, а ніж були рік тому.

Низка комуністичних партій, в тому числі німецька, італійська, чехословацька та балканські компартії йшли в підпілля та вишйли з нього ще міцнішими, ще більш загартованими. Ми відкриваємо конгрес на передодні десятиріччя з дня оголошення імперіалістичної війни. Президія Комінтерну ухвалила з цього приводу постанову, яку прохаємо підтвердити. Ми маємо думку організувати міжнародну демонстрацію проти війни, яка повинна тривати від 28-го липня до 4-го серпня. Ми хочемо організувати цю демонстрацію не тільки проти буржуазії, але й проти соціал-демократії, яка не менш буржуазії винує за цю війну.

Як вам відомо, нещодавно на Віденському з'їзді Амстердамського Інтернаціоналу порушено справу про війну. Соціал-демократи намагаються влаштувати кумедно, виступаючи в ролі борців проти війни. Невже вони гадають, що ми їм не нагадаємо того, що вони казали напередодні війни і як вони поведилися після її оголошення.

У день роковин світової імперіалістичної війни весь міжнародний пролетаріат повинен запитати Шейдеманна, Вандервельде та інших соціал-демократичних вождів не лише про те, де Роза Люксембург та Карл Лібкнехт, але також про те, де міліони німецьких, французьких, російських та інших робітників, що їх пігнали ці панове на війну.

Зазначивши завдання, що стоїть перед конгресом, т. Зіновев виставляв наприкінці надію, що ці справи будуть вирішені в дусі ленінізму.

ПРОФІНТЕРН ПРО АМСТЕРДАМСЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Виконавче бюро Профінтерну вислало повідомлення про закінчення конгресу Амстердамського Інтернаціоналу. Перші дні конгресу пройшли без участі Жуо, Алберта Тома, Томаса й Боджеса. Причиною такої їхньої дипломатичної відсутності було те, що ці теперішні й майбутні міністри своїх королів-не бажали виступити за прийняття радянських спілок до Інтернаціоналу й в той же час не могли отверго боротися проти профспілок.

Далі Виконбюро обміркувало запитання британського бюро Профінтерну про відношення Профінтерну до Амстердамського Інтернаціоналу. Ухвалено на це запитання відповіді телеграмою тького змісту: "Наше гасло, як і раніш, — захистити Амстердаму й Профінтерну через скликання загального міжнародного об'єднаного конгресу. Наше відношення до Амстердаму буде остаточно визначене 3-ім Конгресом Профінтерну."

ЧЛЕНИ КОНГРЕСУ КОМІНТЕРНА НА МОГИЛІ ЛЕНІНА.

МОСКВА, 18. червня. — V. Конгрес Комінтерну. Засідання 18. червня почалося в Андріївській саї Кремлевського палацу. Тов. Коларов відкривав засідання V. Конгресу й пропонує ще до обмірковування питань, що стоять на порядку денному, піти на Черв. майдан до могили Леніна, де робітничі делегати фабрик та заводів чекають членів Конгресу, щоб вітати їх. Пропозиція ця приймається одностайно Конгресом і делегати вишйкувавшись у колоні, через Спаські ворота йдуть на Червоний майдан. У перших рядах — члени президії Комінтерну й делегація Р.К.П. Коли делегації вишйли на Червоний майдан, їх вітали багатотисячні лави робітників, що з червоними прапорами збиралися сюди зі всіх районів. Депутати, проходячи по два, підходили до труни Леніна.

В останньому часі в Болгарії відбувається низка процесів проти комуністів, з яких найбільші — Брачанський і Вєдинський процеси. Мене — каже т. Коларов — обвинувачують у Ферденандовському та Берківському процесах. Всі ці процеси, які мають, покищо, місце значення, є лише підготовкою для того головного процесу, який уряд Цанкова підготує проти центрального комітету болгарської комуністичної партії.

Хоча терор від часу останнього повстання де-що зменшився, все таки прокуратор в акті обвинувачення вимагає кари смерті для головніших обвинувачених. На щастя, уряд спиймав лише невеличку частину оскаржених.

Я не думаю — каже далі тов. Коларов, — щоб ім погрозувала кара смерті, але все таки їх чекає довічна в'язниця. Терор у Болгарії де-що зменшився й крім того оголошено дві амністії. Але в двох округах — Брачанській та Вєдинській, де повстання найбільш розгорнулося, терор ще не припинився, що видно хоча-б з того, що уряд не дозволяє хліборобам та комуністам виставити свої кандидатські списки на виборах до загального зібрання.

Ці, звичайно, не дали наслідків і у місті Браці комуністи та хлібороби здобули в виборах більшість.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Хай живе Всесвітня Соціалістична Революція!
Хай живе Влада Рад!
Хай живе Комінтерн!"